

A IMAXE DO PODER NO CÓMIC

Gobernantes e viñetas

B **D**
Biblioteca
Deputación

GUÍA DE LECTURA

Agosto de 2024

A IMAXE DO PODER NO CÓMIC

Gobernantes e viñetas

Durante os días 12-18 de agosto celébrase na cidade da Coruña a 27ª edición de “Viñetas desde o Atlántico”, o Salón do Cómic da Coruña. Este festival internacional achega ao público autores, traballos, personaxes e actividades, e no que a historieta é a protagonista.

A Biblioteca Provincial da Coruña quere sumarse ás entidades participantes neste evento e facer do cómic a estrela das actividades que leva a cabo, especialmente das relacionadas coa promoción da lectura. Deste xeito, a Biblioteca organiza o centro de interese “A imaxe do poder no cómic”, co fin de destacar e achegar ás persoas usuarias unha selección de obras do mundo do cómic relacionadas cun tema concreto.

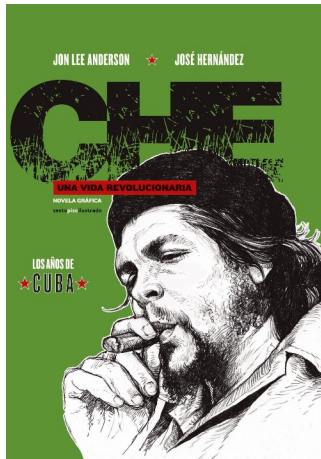
Esta pequena mostra bibliográfica centra a súa atención no personaxe dx gobernante e o seu uso do poder. Desde distopías futuristas ata sátiras políticas, os dirixentes adoitan aparecer caracterizados e representados nas viñetas. Ditadores, Presidentes, Alcaldes.., figuras que exercen o poder como a máxima autoridade dun lugar ou que forman parte do seu goberno.

A mediados do século XIX comezan a aparecer en revistas as primeiras caricaturas políticas, de índole satírica, co que se inicia a difusión dos primeiros cómics. Deste xeito, a imaxe do gobernante atópase xa nas propias orixes da historieta impresa.

A IMAXE DO PODER NO CÓMIC

Gobernantes e viñetas

OBRAS SELECCIONADAS

Anderson, Jon Lee

Che. Una vida revolucionaria: los años de Cuba. Madrid: Sexto Piso, 2016. 170 p.

Buenos Aires, 1953. O mozo Ernesto Guevara acaba de titularse como médico e, en lugar de exercer a súa profesión, decide emprender unha viaxe por varios países de América do Sur e Centroamérica, en busca de algo que dea sentido ao seu incipiente desexo revolucionario. Durante o seu periplo chega á Cidade de México, onde coñece a un novo avogado que tenta facer a revolución no seu país. Cuba. O seu nome: Fidel Castro. En México, Fidel, cun grupo de cubanos e un médico arxentino, planean, non sen severos contratemplos, a revolución na illa, unha revolución que sería triunfante e que cambiaría para sempre o rostro de América.

Sinatura: 3X/641.

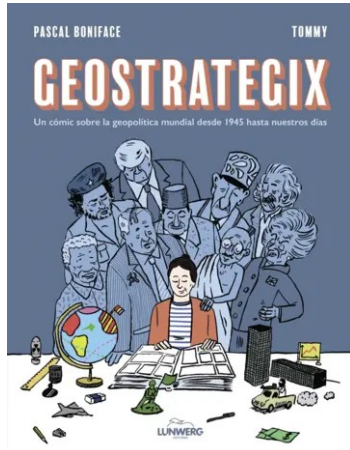

Azzarello, Brian

Antes de Watchmen: el Comediante. Barcelona: ECC, 2016. 138 p.

Edward Morgan Blake, “o Comediante”, cruza a tiros a historia norteamericana do século XX e deixa ao seu paso un rastro de sangue e lume. A súa turbia relación cos Kennedy e a súa implicación na Guerra de Vietnam dan forma a unha vida de infamia indescrible que desembocará nos sucesos narrados en Watchmen, todo un referente da novena arte.

Sinatura: 3X/918.

Boniface, Pascal

Geostrategix: un cómic sobre la geopolítica mundial desde 1945 hasta nuestros días. Barcelona: Lunwerk, 2024. 183 p.

Na era da globalización, podemos comprender o mundo contemporáneo sen coñecer os acontecementos que o moldearon, os motivos tras as rivalidades ou os conflitos entre potencias? Do nacemento dun mundo bipolar á súa desaparición, a descolonización, os problemas da bomba atómica, a globalización da economía e a aparición de novas potencias. Todo está relacionado, e forma parte dunha gran historia na que participan actores únicos: desde Roosevelt a Trump, pasando por De Gaulle, Mao, Castro, Mandela ou Putin.

Sinatura: 3X/1166.

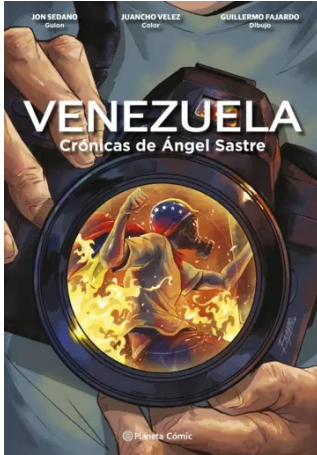
Castro, Matías

Pepe Mujica y las flores de la guerrilla. Barcelona: Salamandra Graphic, 2023. 249 p.

Pepe Mujica iniciouse como mozo militante en partidos tradicionais, envorcouse ao partido comunista e logo á esquerda armada, primeiro con torpes intentos de guerrilla urbana con obxectivos á Robin Hood, logo con golpes máis ambiciosos. Foi apresado catro veces, recibiu seis disparos e foi dado por morto e escapou dúas veces do cárcere, a segunda das cales foi a fuxida máis emblemática da historia. Estivo once anos preso e illado, ao bordo da tolemia, e transformouse para volver á vida civil, logo á política e finalmente chegar á presidencia e converterse nun líder mundial. Pero sempre, desde a súa infancia e ata hoxe, cultivando flores tal e como lle ensinou a súa nai.

Sinatura: 3X/1108.

	<p>Delisle, Guy</p> <p><i>Pyongyang</i>. Bilbao: Astiberri, 2008. 176 p.</p> <p>O mellor documental que se fixo sobre Corea do Norte é unha historieta. Esta é unha visión realista dun país no que o pesadelo de Orwell converteuse en realidade, pero todo iso tratado desde a rigorosidade do xornalista, a perplexidade dun occidental e a ironía dun viaxeiro curtido. Delisle, flegmático observador das incoherencias deste réxime totalitario, conduce ao lector a un estraño universo no que a realidade oficial desafía a lóxica, e debuxa, case sempre con humor, as múltiples anécdotas que marcaron a súa estancia nunha cidade deshumanizada por unha ideoloxía paranoica.</p> <p>Sinatura: 3X/437.</p>
	<p>Duval, Fred</p> <p><i>El príncipe de las tinieblas: el hombre que arruinó los planes de Bin Laden</i>. Madrid: Ponent Mon, D.L. 2019. 194 p.</p> <p>Todos coñecemos as consecuencias de eventos dramáticos ao longo da historia, pero podería ser doutra forma? dunha mellor ou unha peor? Os autores expoñen un devastador 11 de setembro que nunca ocorreu. Contan un relato entretido, creando unha atmosfera crible, con personaxes que existiron e que mergullan ao lector na historia desde a primeira páxina. O debuxo axuda a crear unha atmosfera política sombría, cuxas expresións humanas mostran mesmo o grotesco dalgunhas decisións tomadas polos personaxes en temas tan delicados que afectan a toda a sociedade.</p> <p>Sinatura: 3X/85.</p>

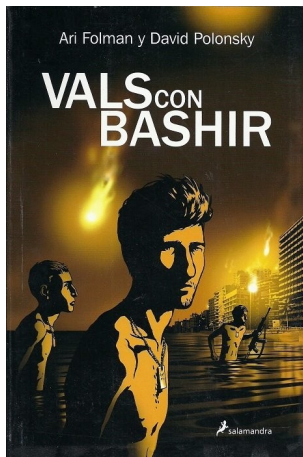

Fajardo, Guillermo

Venezuela: crónicas de Ángel Sastre. Barcelona: Planeta Cómico, 2022. 144 p.

Coa morte de Chávez en 2013, o seu vicepresidente, Nicolás Maduro, tomou o cargo e durante o seu mandato o país viu agravada a súa inestabilidade socioeconómica e Venezuela penetrouse nun vertixinoso declive. As eleccións de 2015 favoreceron á oposición por maioría, pero Maduro persistiu no posto. O pobo, descontento pola situación, tachou ao goberno como autoritario e iniciou mobilizacións e protestas civís. O xornalista Anxo Xastre, habituado a zonas de conflito, ten en América Latina a súa residencia asidua. Aínda que en 2015 foi secuestrado durante nove meses por Al Qaeda en Siria, non se quixo manter afastado da profesión e regresou a Venezuela para contar o que ocorría.

Sinatura: 3X/1079.

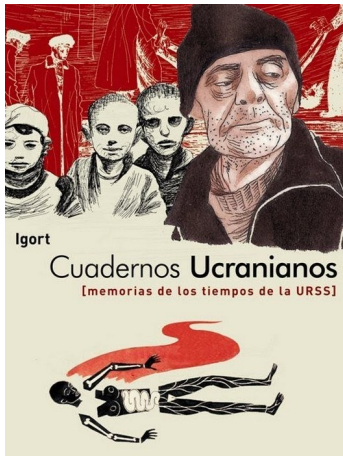
Folman, Ari

Vals con Bashir. Barcelona: Salamandra, [2009]. [124] p.

Beirut, setembro de 1982. Mentres as tropas israelís acordan a zona, as milicias cristiás invaden os campos de refuxiados de Sabra e Chatila e asasinan brutalmente por centos, se non miles, de palestinos. Ari Folman foi un daqueles soldados israelís, e durante máis de vinte anos non logrou lembrar nada do horror daquela noite nin das semanas seguintes. Con todo, o soño recorrente e inquietante dun amigo motívao para buscar a verdade sobre a guerra do Líbano e atopar resposta a unha pregunta que o atormenta: que fixo el mentres se perpetraba aquela desapiadada matanza? Folman, desafiando a amnesia colectiva dos seus amigos e camaradas de armas, con dolorosa franqueza, vai unindo as pezas do macabro quebracabezas e desvelando a súa participación no mesmo. Os recordos acumúlanse ata que Folman volve a Sabra e Chatila.

Sinatura: 3X/713.

	<p>Fontdevila, Manel</p> <p><i>En el lado bueno de la valla.</i> Barcelona: Roca, 2014. 106 p.</p> <p>Hai moitas análises sobre o que está a ocorrer en España, pero moi poucos son tan lúcidos como os que fai o debuxante Manel Fontdevila coas súas viñetas: son un retrato elocuente e descarnado dos tempos nos que vivimos, con sentido do humor, ironía e sarcasmo, sempre nos debuxa un sorriso ante unha realidade difícil de dixerir. Esta é unha recompilación de cen das súas viñetas publicadas no último ano en <i>eldiario.es</i>, sempre pegadas á actualidade, sen esquivar ningún asunto, e pretende ser un reflexo do noso país, a nosa monarquía, o noso gobernante, os nosos empresarios e, en resumo, da nosa sociedade.</p> <p>Sinatura: 3X/806.</p>
	<p>García, Santiago</p> <p><i>¡García! 1.</i> Bilbao: Astiberri, 2015. 1 v.</p> <p>No medio dos escándalos de corrupción que os arrasan, os dous grandes partidos aliáronse nunha coalición de Gobierno coa intención de impedir que o partido renovador de esquerda gañe as inminentes eleccións xerais. É entón cando salta a faísca no barril de pólvora: a candidata do Gobierno foi secuestrada, e ninguén sabe quen é o responsable nin onde se atopa. Mentres a tensión aumenta e o pánico aprópiase de todos, un dormite abre os ollos nunha cámara secreta baixo o Val dos Caídos, a monumental tumba franquista. Trátase de García, un superhome que se fixo soado durante os primeiros anos da ditadura e desapareceu sen deixar rastro hai máis de 50 anos. Agora García volveu á vida no momento máis complicado da democracia, e deberá enfrontarse a unha España moi diferente da que deixou atrás en 1961.</p> <p>Sinatura: 3X/80.</p>

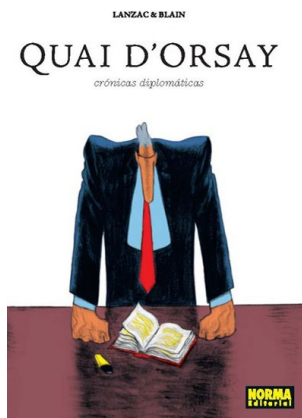

Igort

Cuadernos ucranianos: (memorias de los tiempos de la URSS). Madrid: Sinsentido, D.L. 2011. [180] p.

Igort aborda as máis íntimas vivencias dun dos momentos máis convulsos e crueis da antiga URSS, resultado das súas viaxes por Rusia e Ucraína durante case dous anos. Recolle testemuños estarrecedores, terribles historias contadas en primeira persoa por diferentes personaxes, dun xenocidio físico e cultural. Unha inmersión na Historia do século XX para entender mellor a estes países que están redescubriendo a súa propia identidade.

Sinatura: 3M/24707.

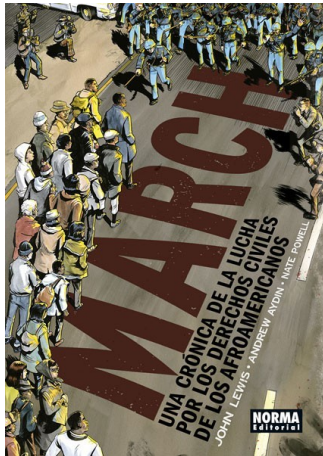
Lanzac, Abel

Quai d'Orsay, crónicas diplomáticas: edición integral. Barcelona: Norma, 2014. 214 p.

O Quai d'Orsay é o peirao parisiense xunto ao Sena ao seu paso polo distrito VII, o mesmo lugar onde se atopa o Ministerio de Asuntos Exteriores. A ese edificio accederá o mozo Arthur Vlaminck unha mañá sen tráfico para converterse no redactor oficial dos discursos do ministro Alexandre Taillard de Vorms. Arthur coñecerá personaxes variados, crises internacionais e viaxes en avión mentres redacta textos e máis textos.

Sinatura: 3X/885.

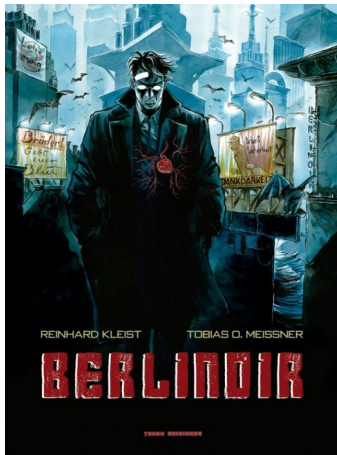

Lewis, John

March: una crónica de la lucha por los derechos civiles de los afroamericanos. Barcelona: Norma, 2018. 559 p.

O congresista John Lewis é unha das figuras máis importantes do movemento polos dereitos civís do pobo afroamericano de EE. UU. O seu compromiso coa xustiza e a non violencia levouno dunha granxa de Alabama ao Congreso dos EE. UU., dunha escola segregada á Marcha de Washington de 1963, e de recibir duras malleiras da policía estatal a ser recoñecido coa Medalla da Liberdade polo primeiro presidente afroamericano de EE. UU. Hai moitos anos, Lewis e outros estudantes activistas inspiráronse nun cómic dos anos 1950 sobre Martin Luther King Jr. Hoxe, o seu propio cómic rememora esa época para novos lectores, deixando constancia daquel movemento.

Sinatura: 3X/998.

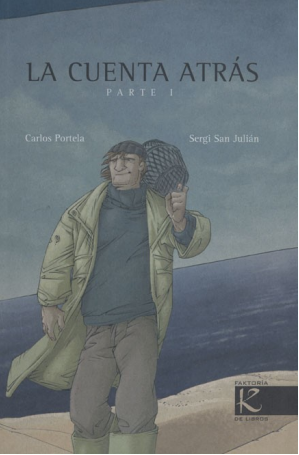
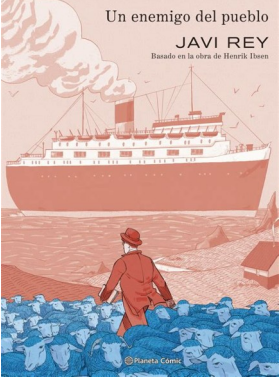

Meissner, Tobias O.

Berlinoir. [Madrid]: Tengu, cop. 2023. 148 p.

Podemos coexistir cos vampiros que nos gobernan? Podemos pasar a nosa existencia en paz e tranquilidade ao prezo do noso propio sangue? Ou debemos rebelarnos, protestar, colocar o noso destino nunha balanza, para recuperar algo que se perdeu hai moito tempo?

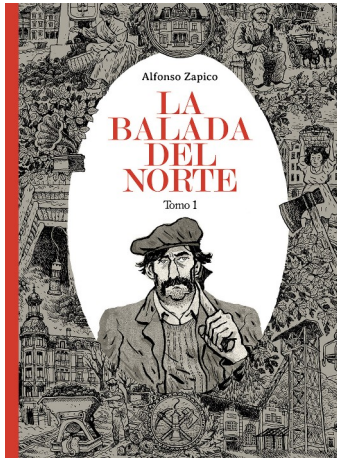
Sinatura: 3X/1118.

	<p>Portela, Carlos</p> <p><i>La cuenta atrás [parte I]</i>. Vigo: Fkactoria K de libros, 2008. 1 v.</p> <p>A acción sitúase un ano despois do afundimento do petroleiro que causou a maior marea negra dos últimos tempos. Conta como políticos e xornalistas poñen en marcha unha campaña propagandística para anunciar a limpeza das praias e a recuperación do sector pesqueiro cando, en realidade, trátase dun exercicio de manipulación informativa. A modo de viaxe no tempo, a historia expónse en sentido inverso, desde o presente máis actual cara ao pasado.</p> <p>Sinatura: GAL/14034.</p>
	<p>Rey, Javi</p> <p><i>Un enemigo del pueblo: basado en la obra de Henrik Ibsen</i>. Barcelona: Planeta, 2023. 150 p.</p> <p>O discreto doutor Thomas Stockmann e o seu irmán Peter, alcalde fanfarrón e populista, fundan un balneario cuxo éxito garante a prosperidade da súa pequena illa. Con todo, Thomas, que non aproba a xestión do seu irmán, apártase do proxecto, limitándose a exercer como médico dos turistas. Unha tarefa sen interese que, non obstante, permite descubrir un terrible escándalo sanitario. E obrígalle a emprender unha loita contra o seu propio irmán, un líder carismático que conta co respaldo dos poderes financeiros e políticos, ademais da dócil maioría dos votantes da illa.</p> <p>Sinatura: 3X/1092.</p>

	<p>Sacco, Joe</p> <p><i>Bumf</i>. Barcelona: Reservoir Books, 2015. 120 p.</p> <p>Crítica feroz ao goberno estadounidense. O título fai referencia ao papel hixiénico en inglés coloquial: un xogo de palabras que alude a documentos superfluos e material publicitario cuxa utilidade pasa por, ou ben limparse o traseiro, ou converterse en material de reciclaxe. Bumf tamén fai referencia á cantidade de información irrelevante que abunda hoxe día no xornalismo máis popular e sensacionalista. Sacco pon de relevo as motivacións e obxectivos dos máis poderosos, sobre todo en tempos de totalitarismos corporativos e gubernamentais.</p> <p>Sinatura: 3X/882.</p>
	<p>Salas, José Luis</p> <p><i>100 años de honradez</i>. Barcelona: Aracena, 1995. 1 v.</p> <p>Recompilación de caricaturas realizadas polo debuxante José Luis Salas para o semanario <i>La Nación</i>, entre os anos 1990 e 1995.</p> <p>Sinatura: 3X/763.</p>
	<p>Saló, Aleix</p> <p><i>Simiocracia: crónica de la Gran Resaca Económica</i>. Barcelona: Debolsillo, 2012. [142] p.</p> <p>As causas da crise, os antecedentes da crise, os efectos da crise, a corrupción irracional, a involución social, o goberno disfuncional... Chegou a simiocracia... Aleix Salgou conta toda a verdade a calzón quitado e sen irse polas ramas. Unha crónica irónica sobre a crise económica española de 2008-2012.</p> <p>Sinatura: 3K/527.</p>

	<p>Spiegelman, Art</p> <p><i>Sin la sombra de las torres</i>. Barcelona: Penguin Random House, 2015. [38] p.</p> <p>Este é o relato maxistral e conmovedor dos eventos que seguiron ao trágico atentado terrorista do 11 de setembro en Nova York. Art Spiegelman, como miles de neoiroquinos, foron testemuñas dos ataques desde a súa casa, nun barrio do sur de Manhattan. A súa filla adolescente empezara a ir a un colexio que estaba moi preto das torres xemelgas, ademais viviran durante anos na zona afectada. O horror ao que sobreviviron aquela mañá serviu para que Spiegelman despregase toda a súa furia crítica cara á xestión do goberno dos Estados Unidos e o uso político que fixo dos atentados.</p> <p>Sinatura: 3X/866.</p>
	<p>Satrapi, Marjane</p> <p><i>Persépole</i>. Cangas do Morrazo (Pontevedra): Rinoceronte, 2011. 350 p.</p> <p>Marjane Satrapi conta a revolución islámica iraniana vista desde os ollos dunha nena que asiste atónita ao cambio profundo que experimentan o seu país e a súa familia, mentres ela debe aprender a levar o veio. Intensamente persoal e profundamente político, este relato autobiográfico examina que significa crecer nun ambiente de guerra e represión política.</p> <p>Sinatura: 3X/656.</p>

	<p>Sattouf, Riad</p> <p><i>El árabe del futuro: una juventud en Oriente Medio (1978-1984)</i>. Barcelona: Salamandra, 2015. 158 p.</p> <p>A evocación das andanzas do pequeno Riad, un neno de melena loura longa e ollos agudos, ofrece un relato familiar íntimo e entrañable, marcado polos contrastes e as contradicións, así como un incisivo panorama da vida cotiá baixo dúas ditaduras, a Libia de Gadafi e a Siria de Hafez al-Asad.</p> <p>Sinatura: 3X/880.</p>
	<p>Tezuka, Osamu</p> <p><i>Adolf 1</i>. Barcelona: Planeta Cómic, 2022. 1 v.</p> <p>Adolf é a historia de tres persoas chamadas así: un neno xudeu que viven no Xapón, un neno medio xaponés medio alemán e o líder da Alemaña nazi. Trátase dun punto de vista marabillosamente fresco dos acontecementos da Segunda Guerra Mundial.</p> <p>Sinatura: 3X/1090/1.</p>
	<p>Vaughan, Brian K.</p> <p><i>Ex machina 1</i>. Barcelona: ECC, 2015. 1 v.</p> <p>Cando un estraño accidente outórgalle uns poderes increíbles ao enxeñeiro civil Mitchell Hundred, este convértese no primeiro superheroe real de América. Co tempo, cansado de arriscar a vida só para axudar a manter o statu quo, Mitch retírase da loita contra o crime, preséntase a alcalde de Nova York e obtén unha vitoria esmagadora.</p> <p>Sinatura: 3X/8/1.</p>

Zapico, Alfonso

La Balada del Norte 1. Bilbao: Astiberri, 2015. 1 v.

Madrid, 1933. Tristán Valdivia, xornalista sen xornal, editor sen éxito e amante sen ilusión, abandona a capital para volver ao norte. Alí espéralle o seu pai, o marqués de Montecorvo. Son tempos difíciles para o país, inmerso nas convulsións da II República, e o vello aristócrata debe manterse á cabeza do seu feudo particular: a Compañía Mineira do Noroeste. Os vellos e novos tempos chocan brutalmente poñendo a proba ao protagonista, pronto á Humanidade enteira.

Sinatura: 3X/51/1.